

EGAN

SUPLEMENTO DE LITERATURA DEL BOLETIN
DE LA REAL SOCIEDAD VASCONGADA DE AMIGOS DEL PAIS

Dirección y Redacción: A. Arrúe, A. Irigaray y L. Michelena

Redacción: SEMINARIO URQUIJO DE FILOLOGIA VASCA
Palacio de la Diputación de Guipúzcoa - SAN SEBASTIAN

II Epoca

Vol. XIII

Diciembre, 1958

Berriketan

Elgarresta jaunak esan digu:

Segura, Goierri'ko erri ederra, baztertuxe gelditua genduen aspalditxoan, lengo anditasunaren azterrenak agirian bazeuzkan ere. Gero, bat-batean, gutxien uste zanean, ona non zabaldu dan berriro Segura'ren omena, "Radio Segura"-ri eskerrak. Euskal-radioaz ari bagera, Segura degu gaur euskaldunen iri buruzagia, len Iruñea bezala.

Mirari-antzeko au Cesareo Elgarresta Segura'ko apaiz jaunari zor diogu. Elgarresta jaunak berak esan dizkigu jakin eta jakinerazi nai genituenak.

—Zertarako sortu zan "Radio Segura"?

—Errosarioaren jaiera zabaltzeko, ikusirikan bazirala egunero errezatzen zuten radioak, Barcelona eta Bilbao esate baterako, baiña erderaz. Euskerazkorik, ordea, etzegoen eta antziñako oitura eder ori, beste askorekin, galbidean zijoan gure artean.

—Nola jaio zan, ordea?

—Bidea bazegoen, erlijio-zabalkundea radioaren bidez egitea legezko dan ezkerro. Etzan, bada, eragozpenik alde ortatik. Saiatu egin bear.

—Baiña dirua ere bear izaten da.

—Dirua etorriko dek, esan nuen nerekiko: fedea euki bear. Eta etorri da, Jainkoari eskerrak; iñori eskatu gabe, gaiñera. Besteren-

tzat, bai, eskatu izan degu; guretzat, ez, beñere. Kartak bereala asi ziran, euskeraz eta erderaz. Eta kartakin batean dirua ere bai, poliki-poliki, errosario bat zala edo beste zerbait zala. Orrelaxe 125,000 peseta bildu dira azkenean eta ezta gutxi. Pentsa gero ez tala artu bakoitzean 25 edo geienez ere 50 pesetatik gora.

—Asteko bear zana nonbaitetik aterako zan, orratik.

—Neronen sakeletik, egia esan. Izan, nere da radio ori, neronek ordaindua beintzat. Etzagoen galtzerik. Galtzen bazan, Ama Berjiñarentzat. Ezin orrela galduan atera.

—Noiz asi zan?

—1955'eko otsaillean, San Martin egunez (Elgarresta jauna ber-garatarra degu). Iru urte dira, beraz. Txikia zan emisora, "emisora local" diralako oietakoa, 25 wattiokoa. Ala ere ederki entzuten zan Tolosa'raiño eta Nafarroa'n Altsasu ta Olazti'raiño; beste aldetik, berriz, Oñati, Aretxabaleta eta Eskoriatza'raiño eta Bergara eta El-geta'raiño. Inguru orretan ez tira ondo entzuten illunabarrean Bilbao, Vitoria eta Donostia.

—Eta oraingoa?

—Oraingoa larria da lengoaren aldean. "La Voz de Guipúzcoa"-k aña indar badu. Orain, 273 metrotan egiten dira saioak: len 202 metrotan.

—Ze ordutan?

—Egunean bi saio dira. Eguerdikoa, 12 ta laurdenetatik ordubietara izaten da astegunez, amabietatik 3 t'erdietara igandeetan. Illunabarrean, berriz, 8 ta laurdenetatik 9 ta erdietara, jai ta aste.

—Ze gai erabiltzen da eta zein izkuntzatan?

—Asieran, euskeraz asi giñan erabat, baiña orain bitara egiten degu. Beasain'en, Legazpia'n eta erdaldun asko dago eta oiei ere begiratu bear zaie. Egunean bitan errezatzen da errosarioa, beti euskeraz. Gaiñerakoan, erlijiozko gaiak izaten dira geienbat. Urtero, Garizuman eta udazkenean, gogo-jardunak erderaz eta euskeraz. Arantzazu'ko fraileak, Aita Iturria eta, dotriña azaltzen arituak dira. Badegu bertan ere izlari trebe-trebea, Idiazabal'en kapellau dagoen Dorronsoroko jauna, ataudarra.

—Ta bestelako gaiak?

—Danetarikoak erabilli dira. Gizarte-gaiak eta batez ere nekazariai jakitea komeni zaizkienak: piñuen gaitzak, albaiteruen esanak naparrerria edo beste zerbait dala-ta, eta orrelakoak. Lazkao'ko beneditino bat mintzatzen zan astelenetan, oso egoki. Amabostean bein, bertsoak izaten ditugu, igande-gabea eta bazkal-ondoan, baserritarak patxara ederrean entzun ditzateken garaiean. Eta igandero, gabea, trikitrixak, ipuiak, lengo ta gaurko gertariak. Denak konprentzeko moduan egin nai degu eta orrela egiten degula diotenak badira,

beñipein. Eztaukagu azturik zeñekin ari geran eta baserritarrai laguntzen saiatzen gera alegiñean.

—Gaia sortzen al da orrenbestetarako?

—Lasai ibiltzen gera, beintzat. Laguntzaille zintzoak baditut: Zegama'n bizi dan Joxe Mari Atxukarro, errezildarra, eta Segura'ko gaztetaldea. Bi magnetofon ere baditugu orain. Berriak eta deiak maiz bidaltzen dizkigute gaiñera inguruetatik. Beasain'go elizkizun, ejerjizio eta orrelakoen berri "Radio Segura"-k ematen du. Gero, baserritarrai ere lagundu bear izaten zaie. Olakori beorra galdu zaiola edo alakori beste ezbearren bat gertatu, guk zabaltzen degu deia. Ortarako gaude, al dezakegun neurrian laguntzeko.

—Etzenieke zerbait esango *EGAN*-en irakurleai?

—Apaiza naiz eta apaiz-eginkizunak euki bear ditut aurrenik go-goan. Baiña, euskaldun naizen aldetik, enuke gure izkuntza iñolaz ere atzeraka ikusi nai. Prest nago beti, nere utsean, euskeraren alde jokatzeko, kristautasunarekin batean. Ondo dakit nolako lan ederra ari zeraten egiten aldizkari onen bidez eta ni ere laguntzeko naukatzute. Batera ari bear genduke gogo berbera degun guztiok.

ADISKIDE BERRI

